

محمد اسدی، رئیس هیأت‌مدیره کانون کارگران بازنشسته

و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی استان قزوین:

خدمات درمانی مهمترین نیاز قشر بازنشسته است

کارگران دیروز و بازنشستگان و مستمری‌بگیران امروز که عمری کار و تلاش کرده‌اند و با اندوخته‌های خود، منابع سازمان تأمین اجتماعی را تشکیل داده‌اند، همواره گوش به زنگ و مراقب هستند که سازمان تأمین اجتماعی و منابع آن، دچار تهدید نشوند. رئیس هیأت‌مدیره کانون کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی استان قزوین، اقدامات سازمان تأمین اجتماعی و نمایندگان استانی آن در دور جدید مدیریتی را شایسته قدردانی می‌داند و بر حساسیت کارگران و بازنشستگان نسبت به هر طرح و پیشنهادی که احتمالاً منابع سازمان تأمین اجتماعی را دچار آسیب کند، تأکید و یادآوری می‌کند که این منابع تنها متعلق به کارگران و مستمری‌بگیران تحت پوشش این سازمان است و نمی‌تواند با منابع عمومی و بیت‌المال ادغام شود یا در مأموریت‌هایی خارج از وظایف و اهداف قانونی سازمان تأمین اجتماعی هزینه شود. گفت‌وگوی ما با محمد اسدی را در ادامه می‌خوانید.

وضعیت اقتصادی و امکانات سازمان تأمین اجتماعی، تحقق این امر ممکن است با چالش‌هایی روبه‌رو باشد. تقاضای بازنشستگان برای درمان، از ظرفیت فعلی بخش‌های درمانی سازمان تأمین اجتماعی بیشتر است و همین امر، شلوغی بیمارستان‌ها را در پی دارد. در استان قزوین با همکاری مدیریت درمان تأمین اجتماعی، طرح تکريم و منزلت اجرا شده و در فاز اول برای ۵۳ نفر از بازنشستگانی که دارای بیماری خاص هستند، کارتهایی صادر شد که با این کارت، همه مراحل درمان آنها خارج از نوبت انجام می‌شود. بیمه تکمیلی نیز با حمایت سازمان، به کمک درمان پایه سالمندان آمده است. اما برای بهبود وضعیت درمان بازنشستگان و رسیدن آن به وضع مطلوب، باید اقدامات اساسی‌تری صورت گیرد؛ زیرا کشور در حال ورود به وضعیت سالمندی است و تعداد سالمندان روز به روز بیشتر خواهد شد و نمی‌توان انتظار داشت این افراد از همان خدماتی برخوردار باشند که افراد جوان‌تر از آنها برخوردارند. از امروز باید برای آینده برنامه‌ریزی کرد.

■ ارزیابی شما از وضعیت خدمات بیمه‌ای و درمانی تأمین اجتماعی استان قزوین چیست؟
متأسفانه عرضه خدمات با تقاضا برای خدمات سلامت هماهنگ و متعادل نیست. مثلاً در تاکستان، بیمارستان خوبی وجود دارد، اما در شهرستان‌هایی مانند بوئین‌زهرا، آبیک و محمديه و البرز، سازمان تأمین اجتماعی بیمارستان ملکی ندارد و همه بیمه‌شدگان مجبورند به بیمارستان رازی در قزوین مراجعه کنند. مشکل دیگر آن که پزشکان متخصص و متبحر عموماً جذب تهران می‌شوند و برای همین، مردم بیشتر به مراکز تأمین اجتماعی تهران مراجعه می‌کنند. در کل استان نیز امکانات پرتردرومانی وجود ندارد و بیماران سرطانی هنوز مجبورند به تهران مراجعه کنند. با توجه به اینکه استان قزوین کارگرنشین است، باید سعی شود امکانات بیشتری در اختیار بیمه‌شدگان قرار گیرد.

■ اخیراً حرف و حدیث‌هایی مبنی بر جدایی و ادغام بخش درمان تأمین اجتماعی شنیده می‌شود. به نظر شما چه ملاحظاتی در مورد ادغام بخش درمان باید لحاظ شود؟

اولاً باید بر این نکته تأکید کنم که به نظر ما طرح ادغام بیمه‌ها، یک طرح کاملاً غیرکاشناسی و ناصحیح است که هدف آن، بهره‌برداری بیمه‌های ورشکسته از منابع سازمان تأمین اجتماعی است. این طرح هم عرفاً و هم شرعاً محل ایراد است و مقاومت بازنشستگان و کارگران را در پی خواهد داشت. در موضوع درمان، ما هم قبول داریم که سیاستگذار بخش درمان باید واحد باشد، اما این حرف با بیان اینکه بیمارستان‌های تأمین اجتماعی در اختیار سازمان دیگری قرار گیرد، متفاوت است. اگر قرار به این کار است، وزارت بهداشت برای نهادهای و سازمان‌های دیگر نیز تصمیم‌گیری کند و بیمارستان‌های آنها را نیز در تملک خود بگیرد. در صورتی که هر موقع این وزارتخانه با کمبود بودجه روبه‌رو می‌شود، اول از همه بر منابع تأمین اجتماعی چشم می‌دوزد. مطمئناً کارگران و بازنشستگان مقابل این اقدامات می‌ایستند و از منافع بین‌النسلی خود حفاظت می‌کنند.

در محل کار خود با شرایط سخت و زیان‌آوری مواجه هستند که نمی‌توان این شرایط سخت و زیان‌آوری را از میان برد، طبق قانون باید زودتر بازنشسته شوند. اما متأسفانه طی سال‌های اخیر، این موضوع به یک موضوع غیرکاشناسی و ابزاری برای تحقق منافع عده‌ای خاص تبدیل شده است، به گونه‌ای که گاه دولت‌هایی که نتوانستند برای جوانان جویای کار، اشتغال ایجاد کنند، درصدد خارج کردن عده‌ای از شاغلان از چرخه اشتغال به استناد این قانون برآمدند و گاه نیز برخی کارفرمایان به جای هزینه کردن برای ایمن‌سازی محیط کار و حذف شرایط سخت و زیان‌آوری، هزینه حمایت از کارگران آسیب‌دیده را به صندوق تأمین اجتماعی تحمیل کردند. سازمان تأمین اجتماعی باید تعاریف این موضوع را دقیق‌تر مشخص کند و با فعالیت‌های اقلای و اطلاع‌رسانی، تبعات چنین بی‌توجهی‌هایی را به اطلاع جامعه و نهادهای قانونگذاری و تصمیم‌گیری برساند.

■ تکريم سالمندان و بازنشستگان، یکی از اقدامات و برنامه‌های مورد توجه سازمان تأمین اجتماعی است که در چارچوب آن، طرح‌هایی چون تقویت کانون‌های بازنشستگان، ایجاد خانه‌های بازنشستگان در برخی شهرها و اعزام آنان به اردوهای تفریحی و زیارتی، به اجرا درآمده است. به نظر شما در حال حاضر وضعیت سالمندان و بازنشستگان در جامعه چگونه است و چگونه می‌توان از ظرفیت فکری و تجربه‌های ارزشمند این قشر برای حل مشکلات بهره گرفت؟

در ابتدا باید بگویم فعالیت‌های مدیریت فعلی تأمین اجتماعی و اقداماتی که در این زمینه انجام شده، شایسته قدردانی است. در این دوره، توجه ویژه‌ای به این مسائل شده است. با اجرای طرح کرامت رضوی، افراد بیشتری به اردوهای زیارتی اعزام شدند اما با توجه به جمعیت بالای بازنشستگان، امکانات بیشتری باید ارائه شود. بازنشستگان امروز کسانی هستند که بخش عمده سال‌های عمر خود را صرف آبادانی و توسعه کشور کرده‌اند و امروز باید از چنان وضعیتی برخوردار باشند که مورد کرامت و احترام قرار گیرند و مثلاً برای گرفتن یک وام ساده، نباید مشکلی پیش رو داشته باشند. امروز یکی از مشکلات اساسی بازنشستگان، معیشت آنها است. در شرایط اقتصادی سال‌های اخیر، توان خرید بازنشستگان متأسفانه کاهش یافته است. از سوی دیگر وضعیت بازنشستگان به گونه‌ای است که برخی از آنان همچنان مسئولیت سرپرستی خانواده را برعهده دارند و به دلیل شرایط سنی خود، نیازمند احترام و کرامت ویژه‌ای هستند. در دوره مدیریت فعلی تأمین اجتماعی، خوشبختانه توجه ویژه‌ای به این مسائل صورت گرفته است.

■ خدمات بهداشت و درمان و سلامت، یکی از اساسی‌ترین نیازهای سالمندان است، در حالیکه در کشور در حوزه سلامت سالمندان، از نظر نیروی انسانی و امکانات و تجهیزات، کاستی‌های فراوانی وجود دارد. در این زمینه به نظر شما چه اقداماتی باید مورد توجه قرار گیرد؟

تعریفی که در قانون الزام برای درمان بازنشستگان شده است، بر درمان صفر تا صد بازنشستگان به هزینه سازمان تأمین اجتماعی تأکید دارد و این یک تعریف حداکثری است. اما امروز و با توجه به

■ بد نیست برای شروع بحث، درباره تعداد مستمری‌بگیران و بازنشستگان استان قزوین صحبت کنید. چند درصد از مستمری‌بگیران زیر پوشش تأمین اجتماعی در این استان حضور دارند؟

در کل استان قزوین حدود ۷۰ هزار نفر بازنشسته و مستمری‌بگیر تأمین اجتماعی زندگی می‌کنند و تقریباً همه این افراد در کانون بازنشستگان استان عضو هستند و کارت عضویت دارند.

■ اطلاع دارید که وضعیت منابع و مصارف سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی کشور از جمله سازمان تأمین اجتماعی چندان مناسب نیست و با افزایش تعداد مستمری‌بگیران و در مقابل، ثابت ماندن نیروی کار بیمه‌پرداز، مصارف این سازمان از منابع آن پیشی گرفته است. به نظر شما برای اصلاح این وضعیت چه باید کرد؟

متأسفانه وضعیت منابع سازمان تأمین اجتماعی در سال‌های اخیر و متأثر از برخی قوانین و مقرراتی که بدون توجه به شرایط این سازمان و گاه حتی بی‌اعتنا به مأموریت‌های قانونی این سازمان تصویب شده و هزینه آن در بسیاری موارد به منابع سازمان تحمیل شده، رو به وخامت گذاشته است. برای مثال مقرراتی از جمله بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور و بازنشستگی با کمتر از ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه موجب شد ورودی‌های سازمان با چالش جدی روبه‌رو شود و از بین رفتن تناسب میان منابع و مصارف، سازمان را تهدید کند. نهاد دولت و کارفرمایان باید به تعهدات خود عمل کنند و حداقل تلاش شود بدهی انباشته نهاد دولت به تأمین اجتماعی افزایش نیابد. مثلاً در مورد قانون بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور، شاهد هستیم که به جای تلاش برای ایمن‌سازی محیط کار و بهبود شرایط بهداشتی و ایمنی کار، برخی کارفرمایان و حتی برخی بیمه‌شدگان تنها با پیگیری منافع شخصی خود تنها به دنبال بازنشستگی زودرس هستند. باید طوری برنامه‌ریزی شود که تعهد جدیدی بر عهده تأمین اجتماعی قرار نگیرد. سازمان تأمین اجتماعی از ابتدای پیدایش، مزاد منابع خود را صرف سرمایه‌گذاری می‌کرد و بهترین اقدام برای جلوگیری از کسری منابع در سازمان، برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری‌هایی است که بتواند سودآوری لازم را برای این سازمان و شرکای اجتماعی آن داشته باشد. علاوه بر این باید تأکید کنیم شرایطی باید فراهم شود که تصمیمات مهم در ارتباط با سازمان تأمین اجتماعی با مشارکت شرکای اجتماعی این سازمان صورت گیرد.

■ به نظر شما چگونه و با چه راهکارهایی می‌توان ضمن حمایت مؤثر از شاغلان واقعی در مشاغل سخت و زیان‌آور، از تحمیل هزینه‌های سنگین به سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی جلوگیری کرد؟

نظر شخصی من این است که سازمان تأمین اجتماعی باید از یک تیم کارشناسی کاملاً قوی و دقیق و حرفه‌ای برای مذاکره و دفاع از منافع شرکای اجتماعی استفاده کند. لازم است تبعات چنین تصمیماتی به قانونگذاران و تصمیم‌گیران منعکس شود و فعالیت‌های اطلاع‌رسانی و اقناعی این سازمان گسترش یابد. مشاغل سخت و زیان‌آور، تعریف قانونی خود را دارد و کسانی که

متأسفانه وضعیت منابع سازمان تأمین اجتماعی در سال‌های اخیر و متأثر از برخی قوانین و مقرراتی که بدون توجه به شرایط این سازمان و گاه حتی بی‌اعتنا به مأموریت‌های قانونی این سازمان تصویب شده و هزینه آن در بسیاری موارد به منابع سازمان تحمیل شده، رو به وخامت گذاشته است. باید طوری برنامه‌ریزی شود که تعهد جدیدی بر عهده تأمین اجتماعی قرار نگیرد